

SAKSPROTOKOLL

Ny, helhetlig verdensarvpolitikk - Høring

Arkivsak-dok. 201100710
Saksbehandler Marie Louise Anker

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kultur, velferd og miljøkomiteen	06.06.2012	38/12
2 Opplæringskomiteen	06.06.2012	52/12
3 Regional utviklingskomite	06.06.2012	51/12
4 Fylkestinget	20.06.2012	57/12

INNSTILLING:

1. Sør-Trøndelag fylkeskommune kan i hovedsak slutte seg til tilrådingene gitt av Miljøverndepartementet i utsendt høringsnotat til ny helhetlig verdensarvpolitikk. Det vises til utdypende kommentarer til de enkelte punkter i saksfremlegget.
2. Vi finner likevel grunn til å trekke frem noen forhold som vi mener ikke er særlig omhandlet i dokumentet, eller der vi ikke helt kan slutte oss til tilrådingene. Det vises til kommentarene under nr. 3 og 4.
3. **Generelt** vil vi peke på to forhold:
  - a. Hensynet til den immaterielle kulturarven og den håndbårne kunnskapsoverføringen innenfor forvaltningen av verdens kultur og naturarv er i liten grad er tatt opp som tema i dokumentet. Forholdet til UNESCOs konvensjon om Intangible Heritage og en sammenheng mellom denne og listen over verdens kultur og naturarv er ikke drøftet eksplisitt, noe vi ser kan svekke en helhetlig politikk på området.
  - b. Bidraget fra den regionale forvaltningen av verdensarven er et lite fokusert tema i dokumentet. Vi peker derfor på at det er gjort erfaringer og etablert kunnskap om regionale virkemidler for utvikling av kvalitet i forvaltning, skjøtsel og formidling i fylkene. Videre vil vi peke på den koordinerende og veiledende rollen som er tillagt det regionale nivået i samfunnsutviklingen og det regionale ansvaret for gjennomføring av tiltak som også har betydning for verdensarven for eks. innenfor skole, næring, samferdsel, landbruk og miljø. Slik erfaring og etablert kompetanse kan også være interessant å formidle i bilateralt samarbeid om oppfølging av verdensarven.
4. **Til de enkelte punkter** vil vi fremheve følgende:
  - a. Til 4.2 og 4.7 ser vi ingen grunn til at Statens Naturoppsyn skal gis flere oppgaver enn dem som de allerede er satt til å ivareta innenfor slike områder som finnes i buffersonen til verdensarven (Circumferensen). Vi oppfatter dessuten Statens naturoppsyn som et tilsyn, og frykter derfor for at forståelsen av oppsynets rolle vil bli svekket om de også skal ha rådgivning og veiledningsoppgaver knyttet til verdensarv-verdiene ved siden av

kjerneoppgavene. Dette bør overlates kulturminneforvaltningen og naturforvaltningen i stat og fylke, som begge har et klart selvstendig ansvar og faglig kompetanse for å kunne gi råd og veiledning også om verdensarven.

- b. Til 4.2. Skal det være mulig å oppnå en fyrtårnseffekt for forvaltningen, ser vi nødvendigheten av at informasjonsflyten går så glatt som mulig for den offentlige forvaltningen, med tidlige og tydelige beskjeder på tvers av nivåer og etater. Dette gjelder opparbeiding av felles rutiner og likeverdig /likeartet saksbehandling for kommunene, for fylkeskommunene og fylkesmennene. Et felles faglig-administrativt behandlerforum bør derfor vurderes som et supplement til Verdensarvrådet om dette er et rent politisk sammensatt organ.
- c. Til 4.3. Fylkeskommunen har pekt på mulighetene som ligger i den gjeldende plan og bygningsloven til å utforme planer som dekker kravene som stilles internasjonalt til en forvaltningsplan. Behandlingsprosedyrene som ligger i denne loven sikrer et minimum av lokal deltagelse i prosessene, samt periodiske rullinger. Derfor mener fylkeskommunen at den regionale planen for Røros bergstad og Circumferensen, sammen med det påkrevde handlingsprogrammet utgjør det man kan kalle en forvaltningsplan. Man bør legge opp til en forvaltningsform nærmest mulig den som gjelder for samfunnet ellers.
- d. Til 4.6. Sør-Trøndelag fylkeskommune mener en autorisasjonsmyndighet om verdensarvsenter bør tillegges hhv. fylkeskommunene og fylkesmennene som ivaretar det nasjonale ansvaret for kulturminne- og naturmyndighet i fylkene. Vi ser at finansieringen av slike sentere opplagt er et statlig ansvar.
- e. Til 4.8 og 4.9. Sør-Trøndelag fylkeskommune ser at det er behov for å utvide tilbudet med nye prosjekt i «skolesekken» knyttet til opplæring og formidling av verdensarvverdiene og imøteser kurspakker og tilbud fra departementet om utvikling av dette.
- f. Til 4.9. Sør-Trøndelag fylkeskommune har tidligere meldt i fra om behovet for tradisjonshåndverk og restaureringskunnskap, og også støttet forskjellige utdanningstilbud inne dette feltet. Vi vil understreke at denne kunnskapen er helt nødvendig i skjøtselen og forvaltningen av verdensarven.

Fylkestinget har behandlet saken i møte 20.06.2012 sak 57/12

Protokoll

Forslag fremmet av Sivert Haugen Bjørnstad (FrP)

Til punkt 3, nytt punkt c):

I nasjonal sammenheng og ikke minst i lokal sammenheng er en god forvaltning av verdensarven ytterligere satsing på kompetanse på en lang rekke områder.

I verdensarvkommuner med dårlig økonomi er mulighetene til en ytterligere satsing begrenset. Sentrale myndigheter (stat og fylkeskommune) må i samarbeid med den enkelte

aktuelle kommune lage programmer som kan styrke økonomien og verdiskapingen på noe sikt. Kostnadene ved slike programmer bør være spleiselag mellom ovennevnte tre nivåer.

Votering

Innstilling enstemmig vedtatt

Forslag fra Sivert Haugen Bjørnstad (FrP) fikk 13 stemmer (H, FrP og Elisabeth Paulsen fra Venstre) og falt

Vedtak

1. Sør-Trøndelag fylkeskommune kan i hovedsak slutte seg til tilrådingene gitt av Miljøverndepartementet i utsendt høringsnotat til ny helhetlig verdensarvpolitikk. Det vises til utdypende kommentarer til de enkelte punkter i saksfremlegget.
2. Vi finner likevel grunn til å trekke frem noen forhold som vi mener ikke er særlig omhandlet i dokumentet, eller der vi ikke helt kan slutte oss til tilrådingene. Det vises til kommentarene under nr. 3 og 4.
3. **Generelt** vil vi peke på to forhold:
  - a. Hensynet til den immaterielle kulturarven og den håndbårne kunnskapsoverføringen innenfor forvaltningen av verdens kultur og naturarv er i liten grad er tatt opp som tema i dokumentet. Forholdet til UNESCOs konvensjon om Intangible Heritage og en sammenheng mellom denne og listen over verdens kultur og naturarv er ikke drøftet eksplisitt, noe vi ser kan svekke en helhetlig politikk på området.
  - b. Bidraget fra den regionale forvaltningen av verdensarven er et lite fokusert tema i dokumentet. Vi peker derfor på at det er gjort erfaringer og etablert kunnskap om regionale virkemidler for utvikling av kvalitet i forvaltning, skjøtsel og formidling i fylkene. Videre vil vi peke på den koordinerende og veiledende rollen som er tillagt det regionale nivået i samfunnsutviklingen og det regionale ansvaret for gjennomføring av tiltak som også har betydning for verdensarven for eks. innenfor skole, næring, samferdsel, landbruk og miljø. Slik erfaring og etablert kompetanse kan også være interessant å formidle i bilateralt samarbeid om oppfølging av verdensarven.
4. **Til de enkelte punkter** vil vi fremheve følgende:
  - a. Til 4.2 og 4.7 ser vi ingen grunn til at Statens Naturoppsyn skal gis flere oppgaver enn dem som de allerede er satt til å ivareta innenfor slike områder som finnes i buffersonen til verdensarven (Circumferensen). Vi oppfatter dessuten Statens naturoppsyn som et tilsyn, og frykter derfor for at forståelsen av oppsynets rolle vil bli svekket om de også skal ha rådgivning og veiledningsoppgaver knyttet til verdensarv-verdiene ved siden av kjerneoppgavene. Dette bør overlates kulturminneforvaltningen og naturforvaltningen i stat og fylke, som begge har et klart selvstendig ansvar og faglig kompetanse for å kunne gi råd og veiledning også om verdensarven.
  - b. Til 4.2. Skal det være mulig å oppnå en fyrtårnseffekt for forvaltningen, ser vi nødvendigheten av at informasjonsflyten går så glatt som mulig for den offentlige forvaltningen, med tidlige og tydelige beskjeder på tvers av nivåer

og etater. Dette gjelder opparbeiding av felles rutiner og likeverdig /likeartet saksbehandling for kommunene, for fylkeskommunene og fylkesmennene. Et felles faglig-administrativt behandlerforum bør derfor vurderes som et supplement til Verdensarvrådet om dette er et rent politisk sammensatt organ.

- c. Til 4.3. Fylkeskommunen har pekt på mulighetene som ligger i den gjeldende plan og bygningsloven til å utforme planer som dekker kravene som stilles internasjonalt til en forvaltningsplan. Behandlingsprosedyrene som ligger i denne loven sikrer et minimum av lokal deltagelse i prosessene, samt periodiske rullinger. Derfor mener fylkeskommunen at den regionale planen for Røros bergstad og Circumferensen, sammen med det påkrevde handlingsprogrammet utgjør det man kan kalle en forvaltningsplan. Man bør legge opp til en forvaltningsform nærmest mulig den som gjelder for samfunnet ellers.
- d. Til 4.6. Sør-Trøndelag fylkeskommune mener en autorisasjonsmyndighet om verdensarvsenter bør tillegges hhv. fylkeskommunene og fylkesmennene som ivaretar det nasjonale ansvaret for kulturminne- og naturmyndighet i fylkene. Vi ser at finansieringen av slike sentere opplagt er et statlig ansvar.
- e. Til 4.8 og 4.9. Sør-Trøndelag fylkeskommune ser at det er behov for å utvide tilbudet med nye prosjekt i «skolesekken» knyttet til opplæring og formidling av verdensarvverdiene og imøteser kurspakker og tilbud fra departementet om utvikling av dette.
- f. Til 4.9. Sør-Trøndelag fylkeskommune har tidligere meldt i fra om behovet for tradisjonshåndverk og restaureringskunnskap, og også støttet forskjellige utdanningstilbud inne dette feltet. Vi vil understreke at denne kunnskapen er helt nødvendig i skjøtselen og forvaltningen av verdensarven